EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 3

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele

Digikümnendi olukorda käsitlev 2025. aasta aruanne: jätkuv töö, et suurendada ELi suveräänsust ja kujundada ELi digitulevikku

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

RIIGIPÕHISED LÜHIARUANDED 2025

Belgia

Kokkuvõte

Belgia saab kasu dünaamilisest tehnoloogiaökosüsteemist ja tehnoloogia kiirest kasutuselevõtust ettevõtetes. Riik on esirinnas väga suure läbilaskevõimega võrgu (gigabitivõrk) katvuse poolest, kuid võimalik on veel laiendada FTTP kättesaadavust ja kõrvaldada püsivad lüngad digioskustes. Samuti on riik saavutanud juhtpositsiooni küberturvalisuse, strateegilise tehnoloogia arendamise ja internetipõhiste teenuste pakkumise valdkonnas.

Belgia eesmärgid digikümnendisse panustamisel on kaugeleulatuvad: seatud on 14 riiklikku eesmärki, millest 93 % on täielikult kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega. Riik järgib oma trajektoore, kusjuures 86 % puhul neist kulgeb tegevus kavakohaselt (võttes arvesse 2024. aasta trajektoore, mis on kindlaks määratud seitsme põhilise tulemusnäitaja puhul kaheksast analüüsitud näitajast). Belgia täitis komisjoni 2024. aastal esitatud kaheksast soovitusest 75 %, tehes olulisi poliitilisi muudatusi (50 %) või mõningaid muudatusi (25 %) uute meetmetega.

Belgia paistab silma oma gigabitiühenduse kättesaadavuse ja 5G kasutuselevõtu kiire arengu poolest. Kuigi kiudoptilise võrgu katvust on veel võimalik suurendada, kiirenevad jõupingutused selle kasutuselevõtu laiendamiseks. Ettevõtete digipööre kogub hoogu ning selles keskendutakse tehisintellekti kasutuselevõtule ning VKEde ja idufirmade innovatsiooni toetamisele. Küberturvalisuse valdkonnas on Belgia juhtpositsioonil, kaasates VKEsid ja pühendudes kübervastupidavusvõime suurendamise algatustele. Digioskuste arendamine on endiselt valdkond, mis tuleb prioriteediks seada, rakendades programme, mis käsitlevad puudujääke IKT ning matemaatika, teaduse, tehnoloogia ja inseneeria valdkonnas ning edendavad soolist kaasatust. Belgia on saavutanud suurepäraseid tulemusi internetipõhiste avalike teenuste valdkonnas. Kooskõlas ELi prioriteetidega lõimib Belgia kestlikkuse oma strateegiatesse ning suurendab ELi suveräänsust ja konkurentsivõimet, näiteks pooljuhtidega seotud teadus- ja arendustegevuse kaudu.

Digikümnendi põhiline tulemusnäitaja[1]	Belgia				EL		Digikümnendi eesmärk 2030. aastaks	
	DESI 2024 (2023. a)	DESI 2025 (2024. a)	Aastane kasvumäär	2024. aasta riiklik trajektoor[3]	DESI 2025	Aastane kasvumäär	Belgia	EL
Väga suure läbilaskevõimega püsivõrgu katvus	91,2 %	93,8 %	2,8 %	82,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Valduseni ulatuva valguskaabelühenduse (FTTP) kättesaadavus	25,0 %	30,7 %	22,8 %	30,0 %	69,2 %	8,4 %	82,0 %	–
Üldine 5G katvus	40,4 %	96,9 %	140,0 %	99,5 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Servasõlmed (hinnanguline)	15	30	100,0 %	18	2 257	90,5 %	164	10 000
VKEd, kellel on vähemalt algtasemel digimahukus[2]	–	83,7 %	4,1 %	–80,3 %	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Pilvandmetöötlus	47,7 %	–	–	62 %	–	–	75,0 %	75 %
Tehisintellekt	13,8 %	24,7 %	78,9 %	15,0 %	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Andmeanalüüs	44,5 %	–	–	–44 %	–	–	75,0 %	75 %
Tehisintellekt või pilvandmetöötlus või andmeanalüüs	64,2 %	–	–	–	–	–	–	75 %
Ükssarvikud	7	7	0,0 %	–	286	4,4 %	14	500
Vähemalt elementaarsed digioskused	59,4 %	–	–	63 %	–	–	80,0 %	80 %
IKT-spetsialistid	5,4 %	5,7 %	5,6 %	7,1 %	5,0 %	4,2 %	10,0 %	~10 %
eID süsteemist teavitamine		Jah						
Digitaalsed avalikud teenused kodanikele	83,2	81,4	–1,1 %	87,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitaalsed avalikud teenused ettevõtetele	91,6	95,4	4,1 %	94,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Juurdepääs elektroonilistele terviselugudele	100	100	0,0 %	100,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Näitajate ja muude parameetrite kirjeldus on esitatud metoodikadokumendis.
(2) DESI 2025 annab aastase kasvumäära arvutamiseks teavet digimahukuse indeksi 4. versiooni kohta, mis on võrreldav DESI 2023 digimahukuse indeksiga (2022. aasta kohta). See ei ole võrreldav indeksi 3. versioonil põhineva riikliku trajektooriga.
(3) Riikliku trajektoori väärtus, kui see on riiklikus tegevuskavas olemas ja kui näitajat mõõdeti DESI 2025-ga (2024. aasta).

Vastavalt digikümnendit käsitlevale Eurobaromeetri 2025. aasta eriuuringule on 72 % Belgia kodanikest arvamusel, et avaliku ja erasektori igapäevateenuste digitaliseerimine muudab nende elu lihtsamaks. Seoses avaliku sektori asutuste tegevusega peab 87 % vastanutest oluliseks võidelda internetis levivate valeuudiste ja desinformatsiooni vastu ja seda vähendada ning seoses konkurentsivõimega peab 84 % oluliseks tagada, et Euroopa ettevõtted saavad kasvada ja kujuneda ülemaailmselt konkurentsivõimelisteks Euroopa tegijateks.

ELi konkurentsivõime, suveräänsuse ja vastupanuvõime suurendamine tehnoloogilise juhtpositsiooni abil

Viimastel aastatel on Belgia teinud märkimisväärseid **edusamme oma ühenduvustaristu katvusega**. Belgial on nüüd **väga suure läbilaskevõimega võrgu (gigabitivõrk) katvuse** poolest juhtpositsioon. Belgia on praeguseks kõrvaldanud mahajäämuse 5G sagedusala eraldamisel ja tal on võimalik parandada oma **FTTP kättesaadavust**, mis jääb alla ELi keskmise, kuid kasutuselevõtt on selles valdkonnas hoogustunud. Lisaks ületab riigi **5G katvus** nüüd ELi keskmist, kuna see on alates 2023. aastast kiiresti paranenud. Tänu sellele püsib Belgia kindlalt oma 2030. aasta eesmärkide saavutamise kursil. Kuigi Belgia on teinud edusamme kiire lairibaühenduse liitumislepingute arvu ja 5G SIM-kaartide kasutamise suurendamisel, jäävad tulemused hõredalt asustatud piirkondades asuvate kodumajapidamiste ja 3,4–3,8 GHz sagedusala 5G katvuse puhul endiselt ELi keskmisest maha. Riigi kiire kasvumäär nendes valdkondades näitab positiivset trajektoori, kuid ELi keskmisele järele jõudmiseks on veel arenguruumi.

Belgia ja selle piirkonnad seavad esikohale edusammud **tehisintellekti kasutuselevõtul ettevõtetes ja internetipõhiste avalike teenuste digitaliseerimisel, mis näitab tugevat dünaamikat eelkõige ettevõtjate kasuks**. Samuti kasutatakse riigis strateegilisi vahendeid, nagu teadus- ja arendustegevus pooljuhtide valdkonnas, ning edendatakse aktiivselt kvantarvutust ja kvantökosüsteemi. Belgia küberturvalisuse keskus (CCB) ja selle tegevus tagavad Belgiale küberturvalisuse valdkonnas juhtrolli ning suurendavad ka riigi tehnoloogilise innovatsiooni võimekust ja kübervastupidavust tänu küberoskuste nappuse vähendamisele. Küberturvalisuse valdkonnas näitab Belgia jätkuvalt eeskuju mitmesuguste algatustega. Kui vaadata tulevikku, on pikaajalise kübervastupidavusvõime ja edu tagamisel keskne tähtsus praeguse riikliku küberturvalisuse strateegia jätkuval rakendamisel, sellele järgneva strateegia väljatöötamisel ja jõupingutustel eesmärgiga suurendada VKEde osalemist küberturvalisuse meetmetes.

ELi inimeste ja ühiskonna kaitsmine ja võimestamine

Belgia digipööre on surve all, kuna **digioskused on endiselt puudulikud ning valitsevad IKT-talentide puudus ja sooline tasakaalustamatus IKT-spetsialistide sea**s. Kehvad tulemused kõrgemal tasemel digioskuste valdkonnas pärsivad võimalusi tööturul ja konkurentsivõimet. Belgia on siiski esirinnas **digitaalsete avalike teenuste** osutamisel, eriti ettevõtjatele (üle ELi keskmise), ja **eID** kasutuselevõtul kodanike poolt. Belgial olid 2023. aastal **elektroonilistele terviselugudele juurdepääsu** poolest ELi parimad tulemused, kuna ta saavutas maksimaalsed 100 punkti. **Ametiasutused keskenduvad oskuste nappuse kaotamisele** elukestva õppe ja sihipärase ümberõppe kaudu, **pöörates erilist tähelepanu naistele** digirollides. Jõupingutusi tehakse ka desinformatsiooni vastu võitlemiseks ja digikirjaoskuse edendamiseks, et kaitsta kodanikke internetis turvalisema ja kaasavama digikeskkonna loomise abil.

Belgia

Digipöörde potentsiaali kasutamine aruka keskkonnahoidlikkuse tagamiseks

Seoses **rohe- ja digipöördega** tegeleb Belgia aktiivselt nii oma digitaristu keskkonnasäästlikumaks muutmisega kui ka digilahenduste toetamisega CO_2 heite vähendamiseks muudes sektorites. Kuigi mitu algatust on paljulubavad, kiirendaks neid jõupingutusi tõenäoliselt terviklik strateegia, mis ühendab digi- ja rohepöörde.

Riiklik digikümnendi strateegiline tegevuskava

Belgia esitas 11. detsembril 2024 oma riikliku digikümnendi tegevuskava *addendum*'i, milles **käsitleti kõiki 2024. aastal esitatud soovitusi tegevuskava kohta**. Riik lubas parandada valitsemistasanditevahelist koordineerimist ja minna alates 2025. aastast üle tegevuskava iga-aastase ajakohastamise tsüklile. Tegevuskava sisaldab **13 ajakohastatud meedet ja viit uut meedet, mis lisati eelmise aasta 161 meetmele**. Uutes meetmetes keskendutakse inimestele, digioskustele, juurdepääsetavusele ja kaasamisele. Enamik trajektoore jääb samaks, uuendused piirduvad servasõlmede ja FTTP puhul puudunud peamiste tulemusnäitajatega. Läbivaadatud tegevuskava koosneb 166 meetmest eelarvega 913,71 miljonit eurot (vastab 0,15 %-le SKPst), mis näitab kasvu võrreldes varasema 892 miljoni euroga. Tegevuskava hõlmab endiselt kõiki digikümnendi eesmärke, nagu inimkeskne digikeskkond, vastupanuvõime ja turvalisus, suveräänsus, kestlikkus ja ühiskonna kaitsmine. 2025. aastaks on kavandatud sidusrühmade kaasamine, mille puhul Belgia järgib paremini koordineeritud riiklikku strateegiat, et kõrvaldada tuvastatud lüngad ja tagada kooskõla ELi 2030. aasta digieesmärkidega. Samuti otsustas riik esitada alates 2025. aastast tegevuskava igal aastal, mitte iga kahe aasta tagant, nagu on nõutud digikümnendi poliitikaprogrammis.

Digivaldkonna rahastamine ja projektid

Belgia taaste- ja vastupidavuskava alusel on digivaldkonnale eraldatud 1,2 miljardit eurot (26 % kogueelarvest)[1]. Lisaks on Belgia digipöörde toetamiseks eraldatud 329 miljonit eurot ühtekuuluvuspoliitika vahenditest (13 % riigi kogurahastusest ühtekuuluvuspoliitika alusel)[2].

Belgia võõrustab Euroopa plokiahelateenuste taristu Euroopa digitaristu konsortsiumi. Belgia on ka projekti CitiVERSE toetava kohalike digiteisikute võrgustiku Euroopa digitaristu konsortsiumi (LDT CitiVERSE EDIC) liige ning osaleb vaatlejana keeletehnoloogia liidu jaoks loodud Euroopa digitaristu konsortsiumis, mille liige on Flandria. Belgia üksused on kaudsed ja/või assotsieerunud partnerid üleeuroopalist huvi pakkuvas tähtsas projektis seoses mikroelektroonika ja kommunikatsioonitehnoloogiaga (IPCEI-ME/CT) ning üleeuroopalist huvi pakkuvas tähtsas projektis seoses järgmise põlvkonna pilvetaristu ja -teenustega (IPCEI-CIS). Belgia osaleb ka Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõttes ja Kiipide Ühisettevõttes.

Digikümnendi parimate tavade platvormil **Best Practice Accelerator**[3] juhib Belgia tehnoloogia kasutuselevõtu klastrit, korraldades VKEdele tehisintellekti kasutuselevõttu ja muid olulisi teemasid

[1] Digieesmärkide saavutamiseks ette nähtud rahaliste eraldiste osakaal on arvutatud taaste- ja vastupidavusrahastu loomise määruse VII lisa alusel. Andmete viimane ajakohastamine: 16. mai 2025.

[2] See summa sisaldab kõiki investeeringuid, mis on konkreetselt ette nähtud digipöörde toetamiseks ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodil 2021–2027 või millega panustatakse sellesse märkimisväärselt. Rahalised vahendid pärinevad Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-ist ja Õiglase Ülemineku Fondist.

[3] Best Practice Accelerator (BPA) on platvorm, mis võimaldab liikmesriikidel jagada edukaid meetmeid ja tekkinud probleeme digikümnendi sihtide ja eesmärkide poole püüdlemisel. Parimad tavad tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks BPA

käsitlevaid seminare, millel osaletakse aktiivselt kogu Euroopast, ning kavandab jätkuvat koostööd ja teadmiste jagamist.

Digiõigused ja -põhimõtted

Toetava uuringu kohaselt on Belgia olnud **Euroopa digiõiguste ja -põhimõtete deklaratsiooni** rakendamisel üks aktiivsemaid liikmesriike: kokku on algatusi 100 ja 2024. aastal käivitati 12 uut algatust. Belgia on kõige aktiivsem digihariduse, -koolituse ja -oskuste ning heade ja õiglaste töötingimuste valdkonnas. Kestlikkusega seoses on täheldatud vähem tegevust. Valikuvabaduse valdkonna meetmetel näib olevat kohapeal kõige suurem mõju, erinevalt meetmetest, mis käsitlevad ohutust, turvalisust ja võimestamist ning kestlikkust.

Soovitused

- **Elementaarsed digioskused.** Vähendada soolist lõhet digioskustes, toetada vähem haritud inimesi, aidata vanematel täiskasvanutel saavutada digipädevus ning parandada internetiohutuse oskusi, et tagada terviklik e-kaasatus.
- **IKT-spetsialistid.** Jätkata jõupingutusi naissoost IKT-spetsialistide ja naissoost IKT-eriala lõpetanute arvu suurendamiseks.
- **VKEde digipööre ja tipptehnoloogia kasutuselevõtt – pilvandmetöötlus.** Suurendada jõupingutusi pilvetaristu edendamiseks ja edendada pilvandmetöötluse kasutuselevõttu VKEde seas laiema riikliku koordineerimise kaudu kõigis piirkondades ja konkreetsemate meetmete kaudu.
- **Tehisintellekt.** Jätkata tehisintellektiga seotud innovatsiooni toetamist, et tugevdada selles sektoris juhtpositsiooni ja luua tulevasi ülemaailmselt juhtivaid ettevõtteid.
- **Püsi- ja mobiilsideühendus.** Digitaristu parandamiseks: i) keskenduda FTTP kasutuselevõtu kiirendamisele, eelkõige hõredalt asustatud piirkondades, ning ii) teha jõupingutusi ühtlustatud sagedusalade eraldamise suurendamiseks teedrajavate 5G sagedusalade puhul.
- **Rohe- ja digipööre.** Jätkata jõupingutuste koordineerimist ja töötada välja paremini struktureeritud heitkoguste vähendamise seire mehhanismid, sidudes keskkonnakestlikkuse digitaalse innovatsiooniga.
- **Küberturvalisus.** Jätkata jõupingutusi küberturvalisuse valdkonnas, et tegeleda muutuvate ohtudega, eelkõige säilitada ettevõtete ja haldusasutuste valvsus.

teabehoidla kaudu ja neid tutvustatakse korrapärastel seminaridel, kus keskendutakse praegu kolmele teemavaldkonnale: digioskused, keskkonnasäästlik IT ja digitehnoloogia kasutuselevõtt.